

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glđ. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis.
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Davkovski eksekutorji in pristojbine.

(Poslanec dr. Radač.)

V deželnem zboru graškem nameravali so poslanci v posebnej resoluciji visoko vlado prositi, naj odpravi drage davkovske eksekutorje ter naj pristojbine „desetek“ ali „deseti penez“, pravičneje uravna. Poslanec dr. Radač bil je pripravljen resolucijo podpirati. Toda ni bilo mogoče. Nemški liberalci so krčevito tiščali na sklep zborovanju, da za mnogo najvažnejših potreb ni bilo časa več. Namesto, da bi toraj resolucijo v zboru nasvetovali, so po nasvetu veliko-nemca dr. Duchatscha vse vkup vrgli v poseben koš, iz katerega naj dotične nasvete, želje, resolucije izvleče deželni odbor. Važen uzrok, zakaj so liberalci takrat neizrečeno bezgali pa je strah pred sam seboj in pred tem, kar so nam v 18. letih slabega v Gradci sklenoli in naložili. Strah in groza jih obhaja. Bojijo se pravičnih očitaj. Poslanec g. dr. Radač jim je mislil s sledečim pokaditi.

Bilo je l. 1865. ko je deželni zbor štajerski sklenil vlado prositi, naj davke iztiruje takrat, ko je se nadejati, da je kmet iz pospravljenih pridelkov uže kaj denarjev dobil, zlasti pa naj se menje ostro postopa z eksekucijami in posilnim prodavanjem pohištva in posestev zavoljo dolžne dače. Visoko č. k. namestništvo je nekoliko pri-trdilo. L. 1877. potem je deželni zbor zopet sklenil jednako resolucijo, ker so začeli dače prav strogo iztirjevati. Je li pa resolucija kaj pomagala ali ne, o tem ničesar ne vemo. Pač pa vemo, kako je liberalci in minister baron Pretis uvedel prej v našem cesarstvu nepoznane dačne iztirjevalce, katere je krstil: eksekutorje. Ta liberalni minister je neusmiljeno in brezobzirno začel davke iztirjevati, kakor še nebeden pred njim. Po 4krat v letu iztirjavajo sedaj davek od kmeta in obrtnika. Dače so uže itak silne. Potroški po eksekutorjih narejeni delajo jih pa neznošljive. L. 1877. trebalo je eksekutorjem samo v mariborskem davkovskem okraji plačati 775 fl., a l. 1879.

uže strahovito svoto 6110 fl. V okrajih mariborskem, št. lenartskem in slov. bistriskem štejemo lani 5566 rubežev pregibnega blaga in 273 eksekucij I. stopnje. Ove številke nam kažejo dovolj jasno, kam smo prišli.

Vsako dačo posestnik leži in rajši plačuje nego, ono, katerej pravimo: „desetek“ ali „deseti penez“, ki se naračuni, kedar se kakšno posestvo proda ali sploh na drugega posestnika prepíše. Ta davek ali pristojbine (Gebühren) so res silne. Ako je preteklo več kakor 10 let od zadnjega prepisovanja, računijo $3\frac{1}{2}\%$ in 25% doklade. Pogosto zmanjka novemu posestniku denarja za ta visoki davek. Revez proda živino ali zajde odeluhom v oblast. V kratkih letih je osmukan in uničen. Sila pogosto se pripeti sedanji čas, da je posestvo prejšnjo ceno zgubilo in se pod njo prodalo. V tem slučaju pomagajo si davkovski uradniki tako, da ne računijo pristojbine od cene, po kateri je se bilo posestvo sedaj prodalo, ampak od 100kratnega zneska gruntne dače. Vrh tega še gredó gledat v kak stari cenilnik in računijo od cene hišnemu poslopu nastavljen pristojbinski znesek. Vsled tega zaračunijo zavzetemu posestniku pristojbino, čije znesek je 2 in 3krat večji od onega, katerega je plačati imel, ko je posestvo kupil. Visoka pristojbina mu se je naložila brez ozira na to, da je posestvo bilo od prejšnjega posestnika zanemarjeno, poškodovano, drevesa posekana, trsove izprodane itd. Zoper pustošenje posestev ne morejo intabulirani upniki dobiti ne-bene pomoči, pač pa pride poznej davkarija in naračuni pristojbin tako, kakor bi vse bilo še v najboljšem redu. Naposled omenimo še, da so zaukazi, po katerih se pristojbine računijo, nejasni in zmedeni. Vsled tega se pogosto zaračunijo večji zneski, kakor bi prav bilo. Uradnikom to ni zameriti, ker so v vedni nevarnosti iz lastnega žepa plačati, kolikor bi premalo naračunili pristojbine. Pritožbe malokedaj pomagajo in se tudi redko vlagajo, ker je takšno delo težavno in zopet stane denarjev. Tukaj je treba, da liberalci pomagajo, ako imajo res sree za ljudstvo!